

Hải quan cập nhật danh sách cảnh báo rủi ro xuất xứ hàng xuất khẩu

16:14 28/10/2026

Cục Hải quan cập nhật danh sách các mặt hàng có nguy cơ bị điều tra phòng vệ thương mại, gian lận xuất xứ và chuyển tải bất hợp pháp, giúp doanh nghiệp chủ động phòng ngừa rủi ro.

Ngày 27/10, Cục Hải quan ban hành Công văn số 23535/CHQ-GSQL về việc cập nhật danh sách cảnh báo các sản phẩm có nguy cơ bị điều tra áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại, gian lận xuất xứ và chuyển tải bất hợp pháp.

Theo đó, Cục Hải quan chuyển Công văn số 8744/BCT-PVTM ngày 22/10/2026 của Bộ Công Thương cùng danh sách cảnh báo kèm theo đến các Chi cục Hải quan khu vực để triển khai theo chức năng, nhiệm vụ.

Hải quan tăng cường nhận diện rủi ro về xuất xứ hàng hóa, nhằm phòng ngừa gian lận thương mại và chuyển tải bất hợp pháp. Ảnh: Cục Hải quan

Việc cập nhật danh sách nhằm hỗ trợ cơ quan hải quan theo dõi, quản lý và nhận diện sớm rủi ro đối với hàng hóa xuất nhập khẩu. Đồng thời, giúp doanh

nghiệp chủ động rà soát mặt hàng xuất khẩu, nguồn nguyên liệu và hồ sơ chứng minh xuất xứ trước nguy cơ bị điều tra tại thị trường nhập khẩu.

Danh sách cảnh báo đề cập nhiều nhóm sản phẩm như gỗ và sản phẩm gỗ, thép và sản phẩm kim loại, vật liệu, sản phẩm công nghiệp chế tạo, hóa chất, nhựa và sản phẩm nhựa, xơ, sợi, hàng dệt cùng một số mặt hàng khác. Doanh nghiệp thuộc các nhóm ngành này cần theo dõi sát diễn biến điều tra phòng vệ thương mại, chính sách nhập khẩu và yêu cầu về xuất xứ tại từng thị trường.

Đáng chú ý, việc một mặt hàng xuất hiện trong danh sách cảnh báo không đồng nghĩa với việc hàng hóa đã vi phạm hoặc bị cấm xuất khẩu. Tuy nhiên, đây là tín hiệu để doanh nghiệp tăng cường kiểm soát nguồn gốc nguyên liệu, hồ sơ sản xuất và tính minh bạch của chuỗi cung ứng.

Đối với doanh nghiệp sử dụng nguyên liệu nhập khẩu để sản xuất hàng xuất khẩu, việc truy xuất nguồn gốc từ đầu vào đến thành phẩm đặc biệt quan trọng. Các chứng từ nhập khẩu, hóa đơn mua nguyên liệu, định mức sản xuất và hồ sơ xuất - nhập - tồn cần được lưu giữ đầy đủ, thống nhất.

Trong bối cảnh nhiều thị trường tăng cường kiểm tra xuất xứ, doanh nghiệp cần lưu ý việc đưa hàng hóa qua Việt Nam, thay đổi bao bì hoặc thực hiện một số công đoạn gia công đơn giản chưa đủ để xác lập xuất xứ Việt Nam.

Việc xác định xuất xứ phải tuân thủ quy tắc áp dụng đối với từng sản phẩm và thị trường nhập khẩu trước khi doanh nghiệp khai báo hoặc đề nghị cấp chứng nhận xuất xứ. Bên cạnh rủi ro gian lận xuất xứ và chuyển tải bất hợp pháp, hàng xuất khẩu còn có thể đối mặt với các cuộc điều tra phòng vệ thương mại tại thị trường nhập khẩu.

Khi cơ quan có thẩm quyền tiến hành xác minh, doanh nghiệp thường phải giải trình về nguồn nguyên liệu, quy trình sản xuất, tỷ lệ giá trị gia tăng cùng các hồ sơ giao dịch và chứng từ xuất xứ.

Do đó, doanh nghiệp cần thường xuyên đối chiếu mặt hàng xuất khẩu với danh sách cảnh báo, kiểm tra sự thống nhất giữa hồ sơ hải quan, chứng từ xuất xứ và dữ liệu sản xuất. Đồng thời, chủ động cập nhật những thay đổi về chính sách tại thị trường xuất khẩu.

Việc xây dựng hệ thống hồ sơ đầy đủ, minh bạch giúp doanh nghiệp phản hồi kịp thời khi có yêu cầu xác minh, hạn chế nguy cơ gián đoạn hoạt động xuất khẩu và thuận lợi hơn trong chứng minh tính hợp pháp của hàng hóa.

Ngược lại, hồ sơ thiếu nhất quán, số liệu khai báo chênh lệch với thực tế hoặc không chứng minh được nguồn gốc nguyên liệu có thể khiến doanh nghiệp gặp bất lợi khi bị điều tra.

Danh sách cảnh báo là công cụ phòng ngừa sớm, giúp doanh nghiệp nhận diện những nhóm hàng có nguy cơ rủi ro để chủ động rà soát quy trình sản xuất, quản lý hồ sơ và kiểm soát xuất xứ hàng hóa.

Minh Khánh